

MEMORANDUM VAN DE ABEVA AAN DE POLITIEKE PARTIJEN, VOOR DE VERKIEZINGEN VAN 26 MEI 2019

De partijen en hun kandidaten zullen hieronder de voorstellen van ABEVA vinden. De vereniging hoopt op deze verschillende punten antwoorden en meningen te ontvangen van de alle partijen.

1. De compensatie van de schade geleden door de slachtoffers

De eerste doelstelling van de ABEVA was en blijft de verbetering van het lot van de asbestpatiënten. Ondanks de recente duidelijke verbeteringen in de AFA- tegemoetkoming, dat door de Kamer werden goedgekeurd en door de ABEVA zijn geprezen, zijn er nog verschillende problemen op te lossen.

1.1 Identificeren van de slachtoffers, hun beroepssectoren, hun werkplaatsen, hun beroepen, en de getroffen locaties van blootstelling aan asbest

De statistieken van de AFA en het FEDRIS moeten tot een betere kennis van de beroepssectoren, bedrijven, werkplaatsen, en het leefmilieu van de slachtoffers leiden. Zo zullen de risico's beter opgespoord worden . We moeten stoppen met de stilzwijgende onwetenschap van de situatie binnen twee grote sectoren : het leger en de NMBS , die grote hoeveelheden asbest hebben gebruikt.

1.2 Met verbetering van de AFA verder gaan

- bredere lijst van ziekten : alle ziekten veroorzaakt door asbest moeten erkend worden, met voldoende bewijzen.
- Alle artsen en specialisten, evenals ziekenhuisdiensten, moeten korrekt geïnformeerd worden over het bestaan et de regels van AFA.

1.2 De kwestie van de immuniteit van de vervuiler

De aangeboden vergoedingen door Fedris en AFA blijven lager dan de compensatie die in een civiele procedure voor de rechtbank (misschien) verleend kunnen worden, een keuze die de slachtoffers nu wordt ontzegd. ABEVA is bewust van de voordelen van een snel en eenvoudig vergoedingssysteem: het vermijdt langdurige, onvoorspelbare, kostbare en belastende gerechtelijke procedures voor gezinnen. Het vermijdt een bewijslast die slachtoffers moeilijk kunnen dragen wanneer de herkomst van blootstelling aan asbest moeilijk traceerbaar is of wanneer de vervuiler niet meer bestaat.

De Abeva roept politieke partijen op om een oplossing te zoeken die het volgende terzelfdertijd mogelijk maakt:

- uitbreiding van de mogelijke uitzonderingen op de noodzaak om de opzettelijke fout te bewijzen, voor de slachtoffers die onder FEDRIS vallen;

- voor de andere slachtoffers van asbest die dat wensen, de mogelijkheid scheppen een aanvraag tot civiele schadevergoeding in te dienen, zonder de vergoeding van de AFA te verliezen;
- AFA een actieve rol te laten spelen in deze procedures, om een zware last voor de slachtoffers en hun families te voorkomen;
- De permanente financiering van AFA door bedrijven en staat te waarborgen.

Abeva stelt panelvergaderingen voor om over dit thema organiseren, om deze mogelijkheden uit te werken, met alle belanghebbenden uit verschillende bevoegheden (sociale partners, sociale organisaties, instellingen, universiteiten, verenigingen, enz.)

2. Preventie tegen nieuwe blootstellingen:

Principe: er zijn nog steeds aanzienlijke hoeveelheden asbest in onze omgeving, min of meer schadelijk, afhankelijk van het type van asbest en product, en afhankelijk van de plek: privé of openbaar, met veel of weinig bezoek. Het doel is een uiteindelijke verwijdering en het gebruik van effectieve en veilige alternatieven. We moeten prioriteiten vooropstellen, want alles kan niet terzelfdertijd gedaan worden, op risico van een ongecontroleerde, gevaarlijke, slecht uitgevoerde en contraproductieve asbestverwijdering.

2.1 De prioriteiten moeten nu aan scholen en andere onderwijsinstellingen gegeven worden. In dit opzicht hebben we nodig:

- een duidelijk overzicht van de situatie van alle onderwijsinstellingen te hebben: zijn er overall inventarissen? Hoe ernstig is de situatie? Wat is er al gedaan? Wat moet er nog gebeuren? Na de installatie van de nieuwe regeringen zou het ideaal zijn dat zulke verslagen binnen de zes maanden afgerond zijn.
- overzicht van budgetten die tot nu toe zijn uitgegeven, en inschatting opmaken voor de toekomst. Hoe dit te financieren als het te duur blijkt te zijn?
- hoe kunnen alle actoren van de school, inclusief ouderverenigingen, worden betrokken bij het beheer van het probleem?
- Informatievereisten moeten worden gerespecteerd en herhaald. Een goed beheerde en transparante situatie zal minder snel leiden tot onnodige angst en paniek.

2.2 Zonder andere openbare instellingen te verwaarlozen.

Dezelfde transparantie en vergelijkbare actieplannen moeten worden toegepast aan andere openbare gebouwen en openbare infrastructuren, zoals bijvoorbeeld ziekenhuizen, enz...

2.3 De privé onroerend goed

- Een asbest-registratie certificaat in geval van verkoop zou voor al het land noodzakelijk zijn (bestaat reeds in Vlaanderen) Voor professionele gebouwen en voor de bedrijven is dat reeds verplichtbaar. Voor particuliere woningen moet dit nog worden gedaan. Het opleggen van een dergelijke inventaris in geval van verkoop zal geleidelijk leiden tot een kennis van de mogelijke asbest aanwezigheid door hun eigenaars, verkopers en aankopers.

2.4 Controle en realisatie van asbestverwijdering

De inventarissen en - vooral - de asbestverwijderingwerken hebben uiteraard een prijs, dat kan hoog zijn. De beheersing van deze kosten en van de mogelijke misstanden, die elders al op de markt voor asbestverwijdering zijn opgemerkt, vereisen een sterke regulering en interventie door de overheid.

Enkele suggesties:

- een openbare inventarisdienst moet worden gecreëerd met goedkope interventies. Het moet worden ondersteund door een laboratorium, ook openbaar of onder toezicht van de overheid. Goedgekeurde private bedrijven blijven uiteraard bevoegd om inventarissen te maken.
- De asbestverwijderingsbedrijven moeten beter worden gecontroleerd, om misbruik en prijsafspraken te voorkomen. De diensten van de regio's , die verantwoordelijk zijn voor de vergunningen, de controle op de gunning van opdrachten en hun goede en wettelijke uitvoering, moeten met meer personeel werken.
- Referentieschaalprijzen moeten worden vastgesteld en gerespecteerd.
- Voor kleine interventies in het privé-vastgoed moeten regio's rekening houden met de kosten dat de mensen proberen te vermijden, met het risico van gevaarlijke ongecontroleerde manipulaties. Ze moeten aan de inwoners verschillende mogelijkheden bieden:
  - goedkope inventarissen (zie hierboven)
  - de verstrekking van veiligheidsuitrusting en instructies om het klein huishoudelijk asbestverwijderingswerk te vergemakkelijken, die niet van belang zijn voor asbestverwijderingsbedrijven of die erg duur kunnen zijn voor particulieren. (voorbeeld: Voor leien en golfplaten, plantenbakken, enz ... zijn de gevaren zeer beperkt als ze niet verslechterd zijn en de personen ze zelf hanteren. Voor het spuitasbest moet men met professionelen werken. Voor de gips en gemengd asbest dat rond verwarmingsbuizen zijn, men moet voorzichtig zijn, zichzelf verwijspuitasbest deren is lastig. Oplossing te vinden.
  - Een oplossing kan ook worden gevonden in hergroeperingen , om te proberen de prijzen te verlagen. Gemeenten kunnen lijsten opstellen van personen die in asbestverwijdering geïnteresseerd zijn en gezamenlijke aanboden lanceren. Asbestverwijdering professionelen kunnen geïnteresseerd zijn. Er zijn platforms in het Vlaamse Gewest. Bv: <https://groepsaankoop.be/asbestverwijderen/>.
  - Een "facilitator" zou kunnen naar personen te gaan die daarom verzoeken en geven hun advies over het beheer van hun asbest.

3. Het afval

- Een afbreekbaar asbesthoudend afvalnetwerk moet worden opgezet, dat nu nog niet bestaat (geen mogelijk storting in containerparken).

- Alle de Gewesten zouden moeten containers voor asbestcementafval ter beschikking van de bevolking maken, met aangepaste verpakking die de mensen niet dwingen om zijn asbest in stukken te breken om in te kleine zakken te passen. Of organiseren van een systeem voor het verzamelen van de asbestcement afval (zakken met de juiste afmetingen + kits met aangepaste beschermenigsuitrustingen en raden en regels voor de bescherming te volgen) om mensen om hun asbestcement materialen zelf te verwijderen, en ook dit dienst te roepen als ze niet aangepaste vervoermiddel hebben,

4. “Groen” belnummer

Een gratis "groen oproepnummer" aanmaken dat iedereen kan bellen, die informatie over asbest wens. Bevoegde personeel zouden kunnen daar geven een eerste antwoord op de vragen en wijzen vervolgens naar de bevoegde instantie op basis van de vraag.

5. Wat de medische kant betreft, vereenvoudiging van procedures en referentiecentra

- Abeva is op de hoogte van administratieve problemen bij het verwerken van vergoedingaanvragen. Ook op dit gebied suggereert de Abeva dat referentiepersonen binnen de AFA op vaste uren en dagen, kunnen worden gebeld om vragen te antwoorden met betrekking tot de schadevergoedingsdossiers en de verzoeken van slachtoffers om follow-up.
- Al meerdere jaren vraagt Abeva om erkenning van referentiecentra voor de behandeling van asbestziekten, zodat alle slachtoffers de beste behandelingen krijgen, die ten gunste van slachtoffers van al het land beschikbaar zijn.
- Onderzoek in immunotherapie moet worden aangemoedigd.